

Andelko Tečić, dr.
Damir Barić
Stjepan Sabolek
Suzana Šijan

Fizika

priručnik za pripremu ispita na državnoj maturi

strujni krugovi

elektrostatika

očuvanje energije

impuls sile

optika titranje

koncept sile Newtonovi zakoni

termodinamika

kružno gibanje

pravocrtno gibanje

PROFIL

Fizika

FIZIKA

Priručnik je zamišljen kao pomoć pri **svladavanju sadržaja** za državnu maturu te za samu **pripremu polaganja ispita**. Podijeljen je na nekoliko cjelina koje se podudaraju sa sadržajima i obrazovnim ishodima *Ispitnog kataloga za državnu maturu*.

Svaka cjelina sadrži:

- formule
- kratki podsjetnik vezan uz određeno gradivo
- nekoliko karakterističnih i u potpunosti riješenih primjera
- zadatke višestrukog izbora s rješenjima
- zadatke otvorenog tipa.

Za svako područje ispitivanja određeni su posebni ciljevi ispita, odnosno konkretni opisi onoga što pristupnik mora znati, razumjeti i moći učiniti kako bi postigao uspjeh na ispitu.

UVODNA CJELINA

12

OSNOVE MJERENJA

Fizikalne veličine i mjerne jedinice

Fizika je temeljna znanost o prirodi, a u osnovi se dijeli na teorijsku, eksperimentalnu i primijenjenu fiziku. U eksperimentalnoj fizici **mjerenje** ima ključnu ulogu, a rezultat je brojčani iznos mjerene fizikalne veličine izražen u odgovarajućim mjernim jedinicama. **Fizikalne veličine** mogu biti **osnovne** ili **izvedene**, a svakoj fizikalnoj veličini pripada odgovarajuća **osnovna** ili **izvedena** mjerna jedinica.

Tablica 1. Osnovne fizikalne veličine SI-a i odgovarajuće mjerne jedinice

Fizikalna veličina	Oznaka	Mjerna jedinica	Oznaka
duljina	l	metar	m
masa	m	kilogram	kg
vrijeme	t	sekunda	s
jakost električne struje	I	amper	A
termodinamička temperatura	T	kelvin	K
količina tvari	n	mol	mol
svjetlosna jakost	I	kandela	cd

Tablica 2. Primjeri izvedenih fizikalnih veličina SI-a i odgovarajućih mjernih jedinica

Fizikalna veličina	Oznaka	Mjerna jedinica	Oznaka
površina	S, A	kvadratni metar	m ²
volumen	V	kubni metar	m ³
brzina	v	metar po sekundi	m s ⁻¹
ubrzanje	a	metar po sekundi na kvadrat	m s ⁻²

Tablica 3. Primjeri izvedenih fizikalnih veličina SI-a s mjernim jedinicama posebnog imena

Fizikalna veličina	Oznaka	Mjerna jedinica	Oznaka	Definicija
frekvencija	f, v	herc (hertz)	Hz	s ⁻¹
sila	F	njutm (newton)	N	m kg s ⁻²
tlak	P	paskal (pascal)	Pa	N m ⁻²
energija	E	džul (joule)	J	N m
snaga	P	vat (watt)	W	J s ⁻¹

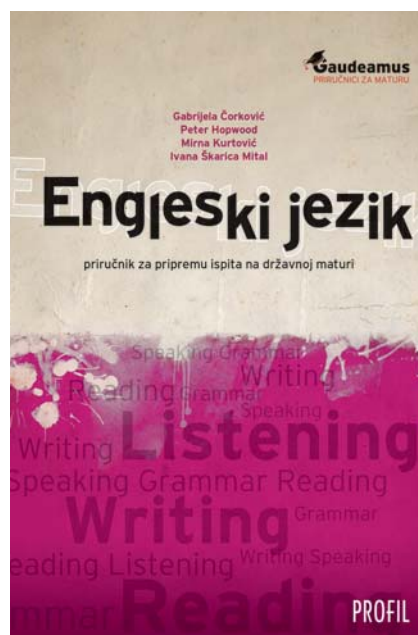
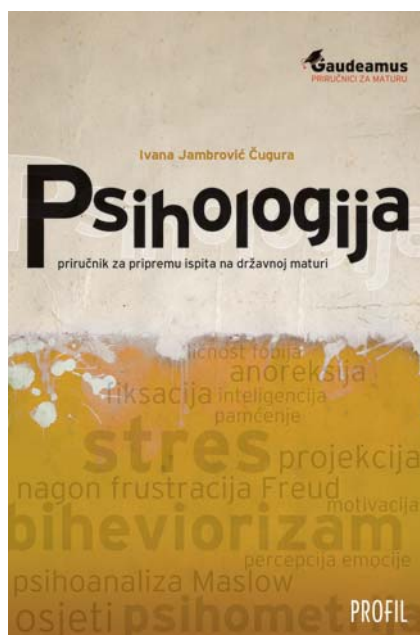
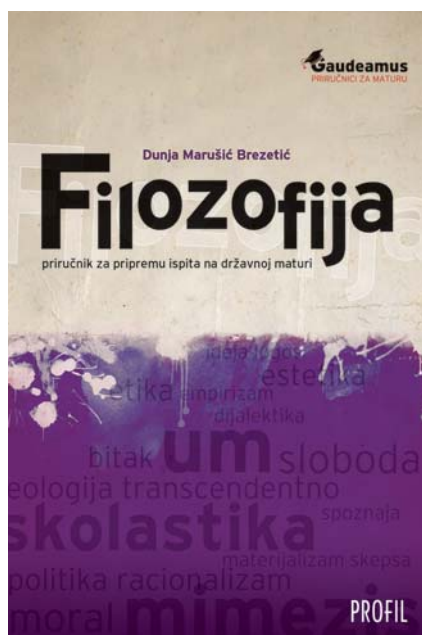

Spremni dočekajte državnu maturu!

- nastavnicima pomažu u **pripremi učenika za maturu**
- učenicima omogućavaju pregledno, jednostavno i praktično **ponavljanje i utvrđivanje gradiva**

Izdanja biblioteke *Gaudeamus* potražite u Profilovim knjižarama i na www.profil.hr 2010. godine.

PROFIL

strujni krugovi